

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 774/2024
03.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Данила Николића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К. бр. 24/21 од 30.03.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 782/2023 од 20.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Данила Николића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К. бр. 24/21 од 30.03.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 782/2023 од 20.12.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К. бр. 24/21 од 30.03.2023. године, у ставу I изреке пресуде, поред осталих, окривљени АА је оглашени кривим да је извршио продужено кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 године и 3 месеца. Истом пресудом према окривљенима је изречена мера безбедности одузимање предмета извршења кривичног дела прецизно наведених у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 782/2023 од 20.12.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Пироту, браниоца окривљеног ББ и браниоца окривљених ВВ и АА и пресуда Вишег суда у Пироту К. бр. 24/21 од 30.03.2023. године је потврђена, осим у делу одлуке о трошковима кривичног

поступка, у ком делу је делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Пироту пресуда укинута и предмет у том делу је враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Данило Николић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, с тим што из садржине захтева произилази да исте побија и због повреде закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи, тако да окривљеног АА ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Данила Николића је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона која се огледа у чињеници да изрека првостепене пресуде не садржи опис радње извршења кривичног дела које је окривљеном стављено на терет и за које је оглашен кривим, односно да из описа радње извршења не произилазе ни субјективни ни објективни елементи кривичног дела из члана 350. став 3. у вези става 2. Кривичног законика (КЗ), којим наводима бранилац суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнете наводе браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване.

Наиме, кривично дело недозвољени прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. КЗ чини онај ко у намери да себи прибави какву корист, омогућава другом недозвољен прелаз границе Србије или недозвољен боравак или транзит кроз Србију, док је ставом 3. истог члана прописано, да ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољен прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава или је кријумчарен већи број лица, казниће се казном затвора од 2 до 12 година.

Из чињеничног описа радње извршења кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде произилази да су „по претходном међусобном договору и са другим НН лицима, у стању урачунљивости, са умишљајем, дана 04.03.2021. године у намери да прибаве себи и другим НН лицима имовинску корист у износу од по 2.000-4.000 долара прокријумчареном мигранту за недозвољени прелаз државнице

границе из Републике Бугарске у Републику Србију и превоз до Београда у Републици Србији или до Западне Европе...омогућили недозвољен прелаз границе Републике Србије, транзит кроз Републику Србију и кријумчарили већ број лица 10 држављана Авганистана...који су на путу од земље порекла преко Републике Бугарске ушли у Републику Србију ван граничног прелазног одређеног за прелазак државне границе, без поседовања личних докумената и важећих путних исправа потребних за легалан улаз у Републику Србију...тако што су у складу са договором АА и ВВ претходног дана договорили са НН лицима из Бугарске илегални прелаз државне границе и прихват миграната на подручју Републике Србије и заједно ангажовали НН лице да изврши прихват ирегуларних миграната од бугарског водича и доведе их до возила... којим би возилом мигранти били превезени, док је у јутарњим сатима лично АА својим путничким возилом...био извидница и вршио осматрање дела пута од села Бело Поље до Пирота и назад којим путем би возило са мигрантима требало да прође, те је у складу са договором док је АА вршио осматрање пута, НН лице извршило прихват миграната и довело их до возила...“. Осим тога окривљеном је стављено на терет и да је у време и на месту прецизно означеном у изреци пресуде са окривљеним ВВ „у стању урачунљивости, са умишљајем, у намери да себи и другим НН лицима прибаве имовинску корист у износу од по 3.000-5.000 евра по кријумчареном мигранту, омогућили недозвољен транзит кроз Републику Србију и кријумчарили већи број лица, једанаесторо држављана Авганистана..на тај начин што су...заједно обезбедили путничко возило за превоз миграната....које је платио АА, а у току означене ноћи ВВ је на територији Р.Србије сместио напред означене ирегуларне мигранте у купљено возило...“.

Из овако описаних радњи окривљеног АА по оцени Врховног суда, произилазе сва законска обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. и 61. КЗ и то како објективна које се односе на саму радњу извршења окривљеног, обзиром да је окривљени оглашен кривим да је у намери да себи прибави противправну имовинску корист омогућио недозвољен транзит кроз Србију већем броју страних држављана, тако и субјективна која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног. Осим тога неосновани су и наводи браниоца да из утврђеног чињеничног стања не произилази ни један од елемената који чине групу, ово стога што из чињеничног описа дела произилази да је као квалификаторна околност у оквиру става 3. наведеног члана 350. КЗ окривљеном стављено на терет да је кријумчарен већи број лица, а не да је кривично дело извршио у групи.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости у којима бранилац наводи да окривљени АА нема никаквог учешћа у извршењу овог кривичног дела, да се његова кривица заснива на чињеници да је 8 месеци пре извршења кривичног дела купио предметно возило, при чему није утврђена идентификација возила којим су мигранти превезени, нити има материјалних доказа који би на несумњив начин указали да су мигранте превозили окривљени ВВ и АА јер не постоје фотографије лица места, ни сведоци који су видели да примају мигранте у возило и да их превозе, а такође се оспорава и кредибилитет сведока ГГ који је сведочио у овом поступку и указује на неправилно утврђену имовинску корист.

Напред изнетим наводима бранилац суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама и учињену повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио као недозвољен.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости нумерише да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се правноснажне пресуде заснивају на незаконитом доказу, која повреда представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, приликом образлагања означене повреде бранилац не наводи у чему се означена повреда огледа.

Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а то подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, па је сходно томе Врховни суд оценио да захтев за заштиту законитости у овом делу нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**